

รายวิชาคณิตศาสตร์

รหัสวิชา ค13101

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง

การหาผลหารที่ตัวตั้งสองหลัก
ตัวหารหนึ่งหลักและผลหารสองหลัก
โดยการหารยาว และเป็นการหารไม่ลงตัว

ครูผู้สอน 1. ครูสาวিতรี หนูมาศ
 2. ครูสุคนธา บุญก

เรื่อง

การหาผลหารที่ตัวตั้งสองหลัก
ตัวหารหนึ่งหลักและผลหารสองหลัก
โดยการหารยาว และเป็นการหารไม่ลงตัว

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถหาผลหารและเศษที่ตัวตั้งสองหลัก
ตัวหารหนึ่งหลักและผลหารสองหลัก
และเป็นการหารไม่ลงตัว โดยการหารยาว

กิจกรรม“คิดเก่ง คิดคล่อง”

ชื่อ.....ชั้น ป.3/....เลขที่.....					
1	$15 \div 2$ ได้...เศษ...	6	$39 \div 4$ ได้...เศษ...	11	$19 \div 3$ ได้...เศษ...
2	$37 \div 5$ ได้...เศษ...	7	$17 \div 3$ ได้...เศษ...	12	$18 \div 4$ ได้...เศษ...
3	$42 \div 8$ ได้...เศษ...	8	$13 \div 2$ ได้...เศษ...	13	$44 \div 6$ ได้...เศษ...
4	$29 \div 4$ ได้...เศษ...	9	$65 \div 9$ ได้...เศษ...	14	$48 \div 9$ ได้...เศษ...
5	$37 \div 9$ ได้...เศษ...	10	$42 \div 5$ ได้...เศษ...	15	$27 \div 7$ ได้...เศษ...
รวมได้.....คะแนน ผลการประเมิน.....					

$$59 \div 5 = \square$$

วิธีที่ 1 ใช้ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร

$$5 \times 10 = 50$$

$$5 \times 11 = 55$$

$$5 \times 12 = 60$$

หาว่า $5 \times \square = 59$

จะได้ $5 \times 11 = 55$

$$59 \div 5 = \square$$

วิธีที่ 1 ใช้ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร

หาว่า $5 \times \square = 59$

จะได้ $5 \times 11 = 55$ และ $59 - 55 = 4$

ดังนั้น $59 \div 5$ ได้ 11 เศษ 4

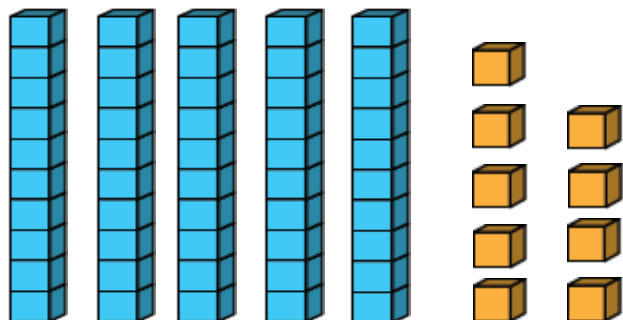

$$59 \div 5 = \square$$

วิธีที่ 2 ใช้แผ่นตารางสิบและแผ่นตารางหน่วย

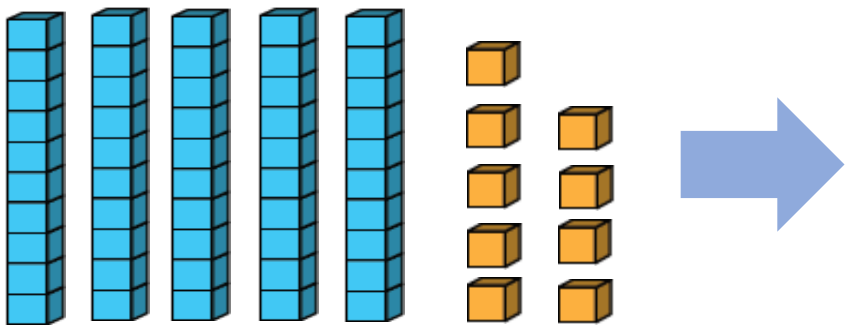
จัดแผ่นตารางสิบและแผ่นตารางหน่วยที่แสดง 59

ออกเป็น 5 กลุ่ม

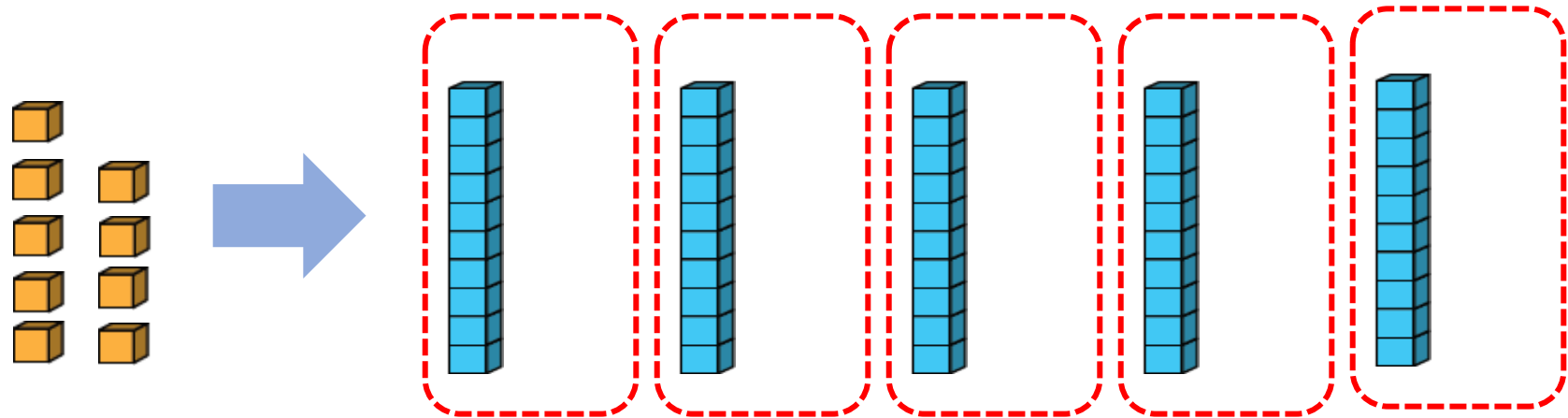
ขั้นตอนที่ 1

จัดแผ่นตารางสิบ 5 แผ่น เป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน

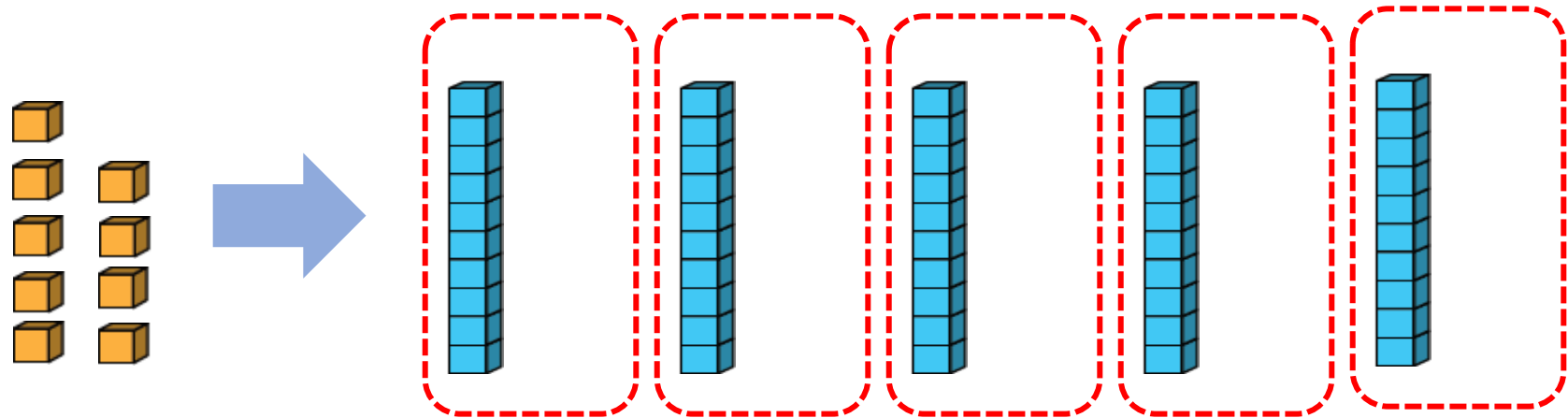
ขั้นตอนที่ 1

จัดแผ่นตารางสีบ 5 แผ่น เป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน

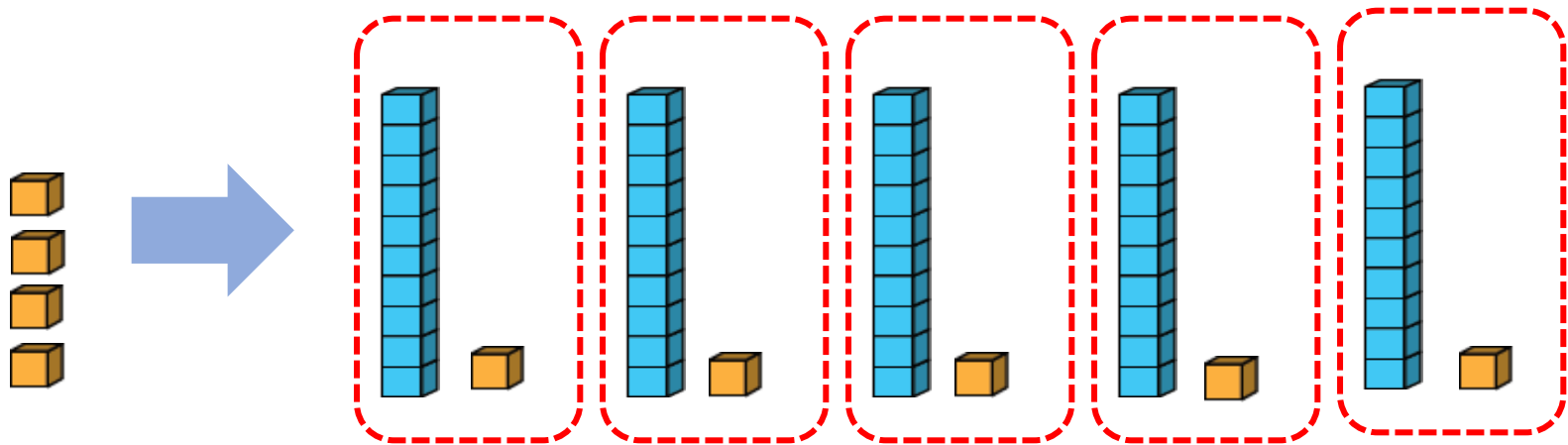
ขั้นตอนที่ 2

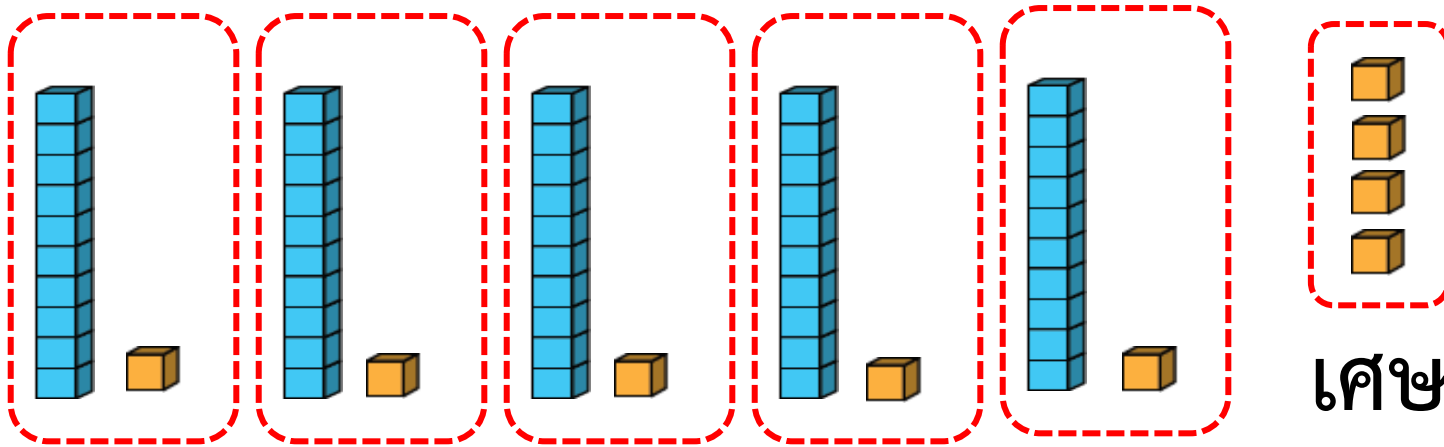
จัดแผ่นตารางหน่วย 9 แผ่น เป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน

ขั้นตอนที่ 2

จัดแผ่นตารางหน่วย 9 แผ่น เป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน

จะเห็นว่า 59 แบ่งเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน

จะได้กลุ่มละ 11 และเหลือแผ่นตารางหน่วยอีก 4 แผ่น

นั่นคือ $59 \div 5$ ได้ 11 เศษ 4

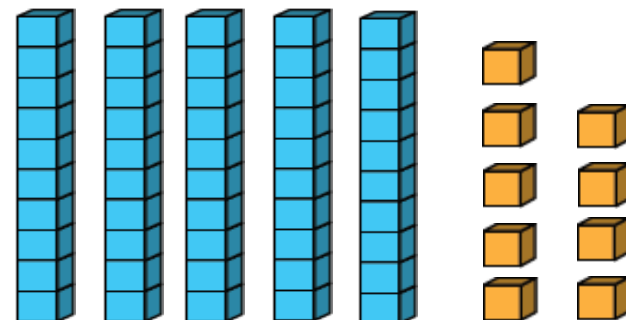
เศษที่เหลืออยู่ต้องน้อยกว่าตัวหาร

การหาผลหารโดยการหารยาว

$$59 \div 5 = \square$$

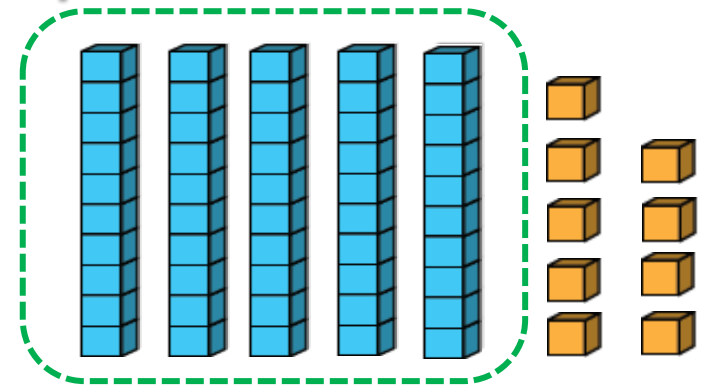
$$\begin{array}{r} 5 \overline{) 59} \end{array}$$

$$59 \div 5 = \square$$

ขั้นที่ 1 หารในหลักสิบ 5 สิบ แบ่งเป็น 5 กลุ่ม

$$\begin{array}{r} 5 \overline{) 59} \end{array}$$

$$59 \div 5 = \square$$

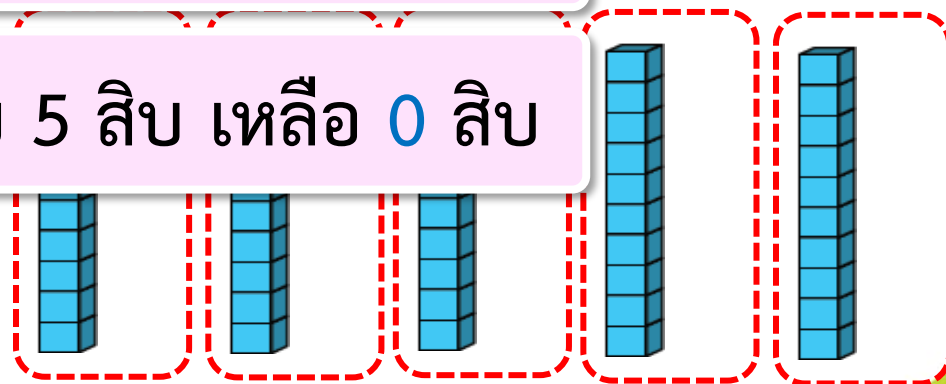
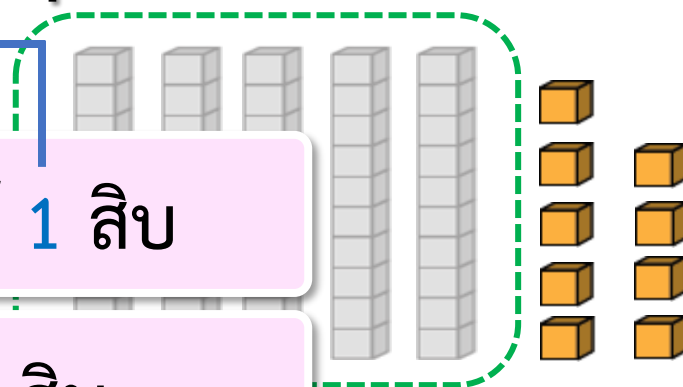
ขั้นที่ 1 หารในหลักสิบ 5 สิบ แบ่งเป็น 5 กลุ่ม

$$\begin{array}{r} 1 \\ 5 \overline{) 59} \\ \underline{5} \\ 0 \end{array}$$

5 สิบ หารด้วย 5 ได้ 1 สิบ

5 คูณ 1 สิบ ได้ 5 สิบ

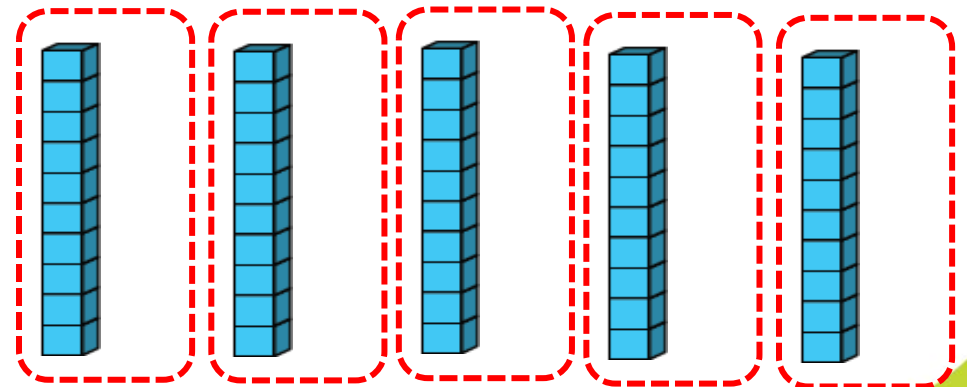
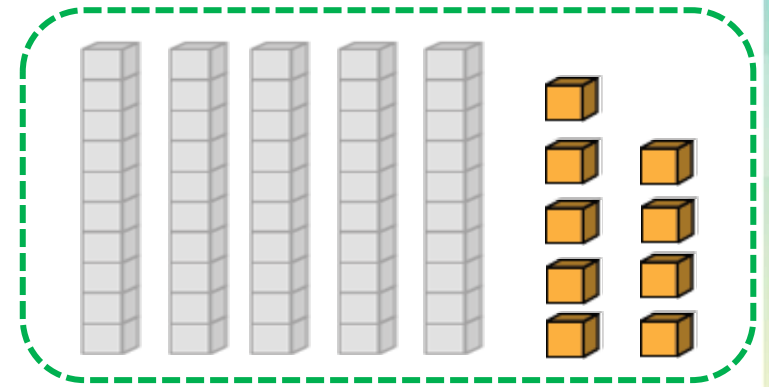
5 สิบ ลบด้วย 5 สิบ เหลือ 0 สิบ

$$59 \div 5 = \square$$

ขั้นที่ 2 หารในหลักหน่วย แบ่ง 9 หน่วยเป็น 5 กลุ่ม

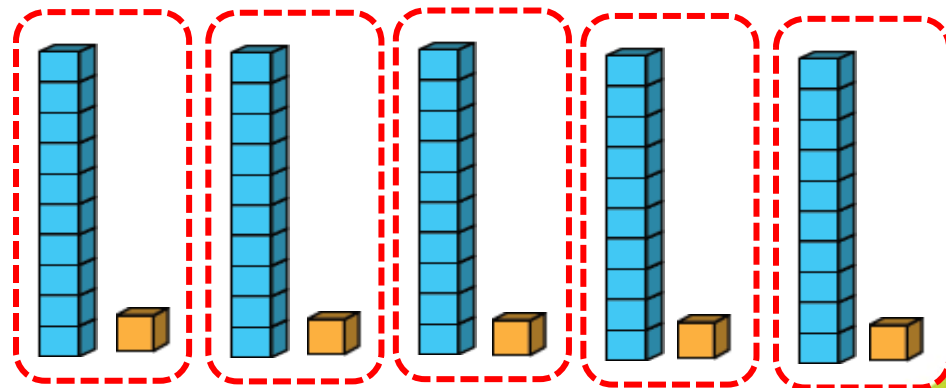
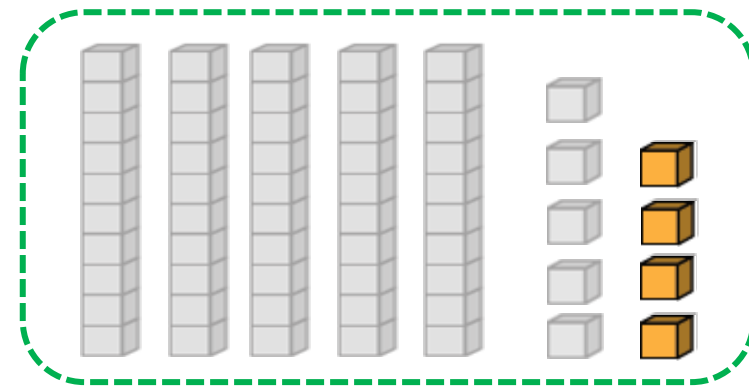
$$\begin{array}{r} 1 \\ 5 \overline{) 59} \\ \underline{5} \\ 09 \end{array}$$

$$59 \div 5 = \square$$

ขั้นที่ 2 ทหารในหลักหน่วย แบ่ง 9 หน่วยเป็น 5 กลุ่ม

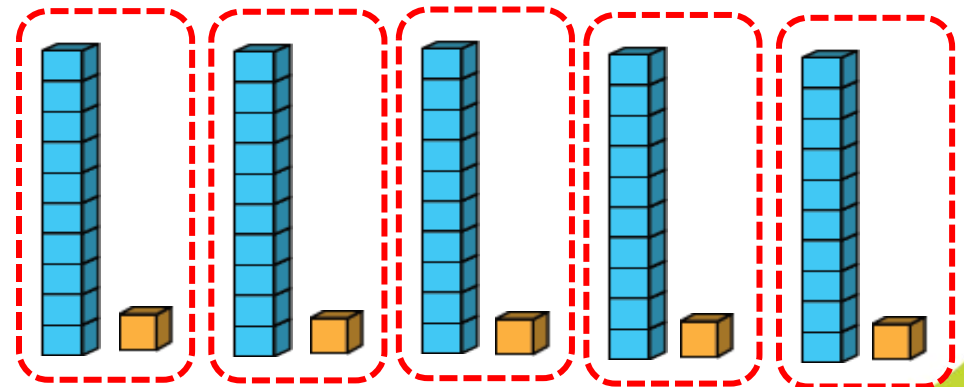
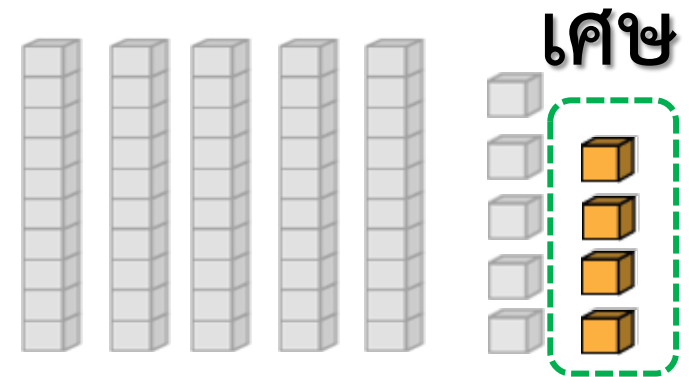
$$\begin{array}{r} 1 \\ 5 \overline{) 59} \\ \underline{5} \\ 09 \end{array}$$

$$59 \div 5 = \square$$

ขั้นที่ 2 หารในหลักหน่วย แบ่ง 9 หน่วยเป็น 5 กลุ่ม

$$\begin{array}{r} 1 \\ 5 \overline{) 59} \\ \underline{5} \\ 09 \end{array}$$

ขั้นที่ 2 ทหารในหลักหน่วย แบ่ง 9 หน่วยเป็น 5 กลุ่ม

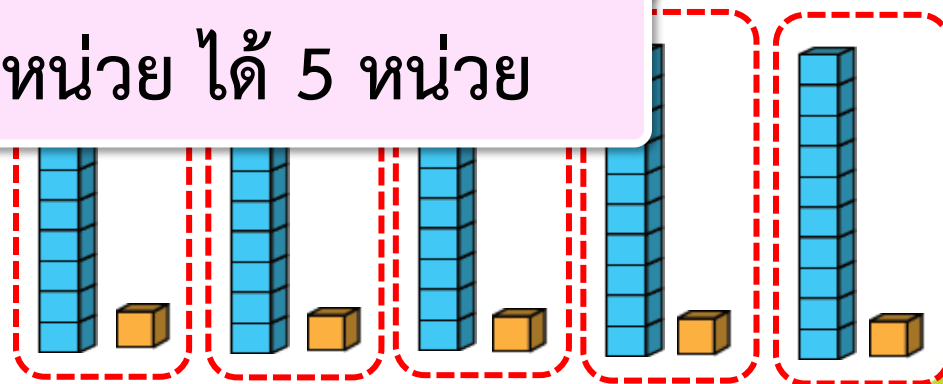
$$\begin{array}{r} 11 \\ 5 \overline{) 59} \\ \underline{5} \\ 09 \\ \underline{5} \\ \underline{4} \end{array}$$

9 หน่วย ทหารด้วย 5 ได้ 1 หน่วย

5 คูณ 1 หน่วย ได้ 5 หน่วย

เศษ

เศษ

$$\begin{array}{r}
 11 \\
 5 \overline{) 59} \\
 \underline{5} \\
 09 \\
 \underline{5} \\
 \underline{\underline{4}}
 \end{array}$$

ดังนั้น $59 \div 5$ ได้ 11 เศษ 4

ตรวจสอบคำตอบ

โดยใช้ความสัมพันธ์ของตัวตั้ง
ตัวหาร ผลหาร และเศษ ดังนี้

$$(\text{ตัวหาร} \times \text{ผลหาร}) + \text{เศษ} = \text{ตัวตั้ง}$$

$$(5 \times 11) + 4 = 59$$

ซึ่ง 59 เท่ากับตัวตั้ง

นั่นคือ 11 เศษ 4 เป็นคำตอบที่
ถูกต้อง

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 11 \\ 5 \overline{) 59} \\ \underline{5} \\ 09 \\ \underline{5} \\ 4 \end{array}$$

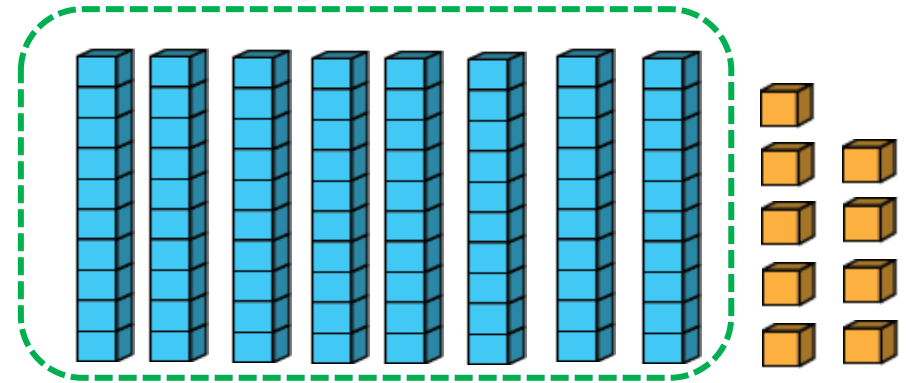
ดังนั้น $59 \div 5$ ได้ 11 เศษ 4

ตอบ ๑๑ เศษ ๔

$$89 \div 3 = \square$$

ขั้นที่ 1 หารในหลักสิบ 8 สิบ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม

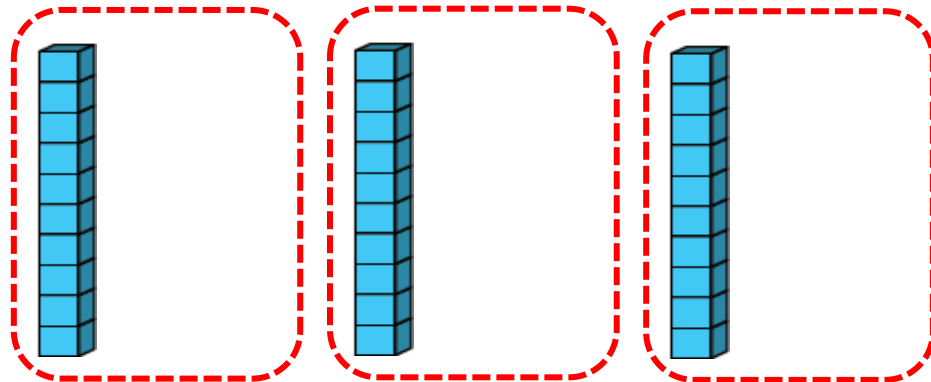
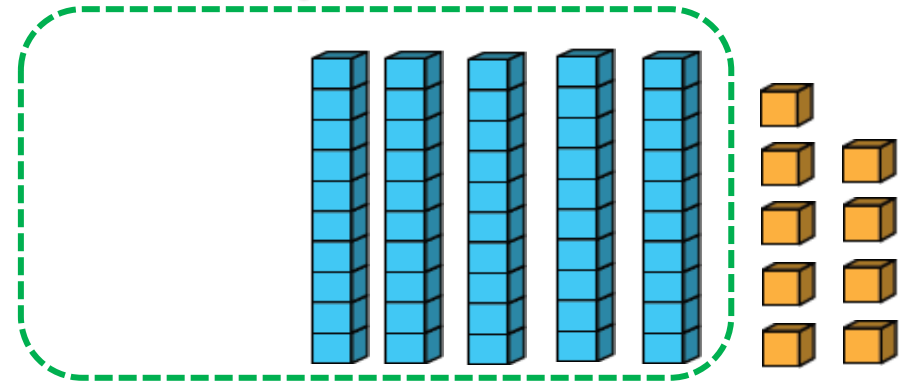
$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 89} \end{array}$$

$$89 \div 3 = \square$$

ขั้นที่ 1 หารในหลักสิบ 8 สิบ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม

$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 89} \end{array}$$

$$89 \div 3 = \square$$

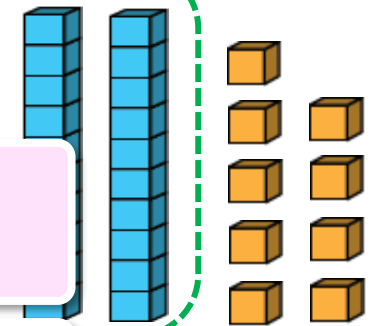
ขั้นที่ 1 หารในหลักสิบ 8 สิบ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม

$$\begin{array}{r} 2 \\ 3 \overline{) 89} \\ \underline{6} \\ 2 \end{array}$$

8 สิบ หารด้วย 3 ได้ 2 สิบ

3 คูณ 2 สิบ ได้ 6 สิบ

8 สิบ ลบด้วย 6 สิบ เหลือ 2 สิบ

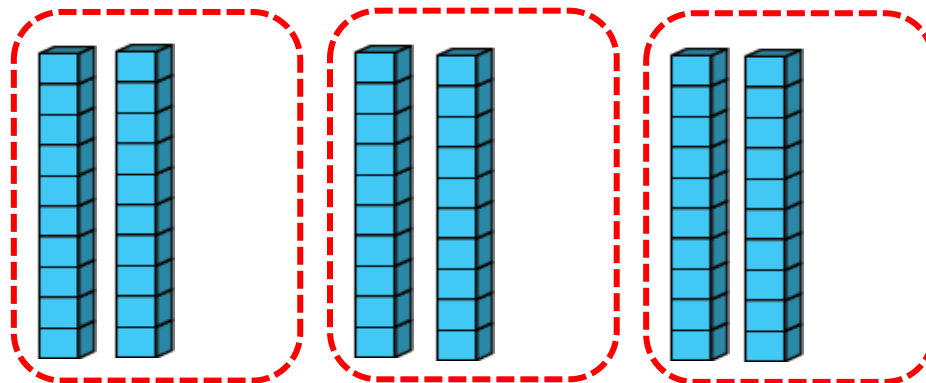
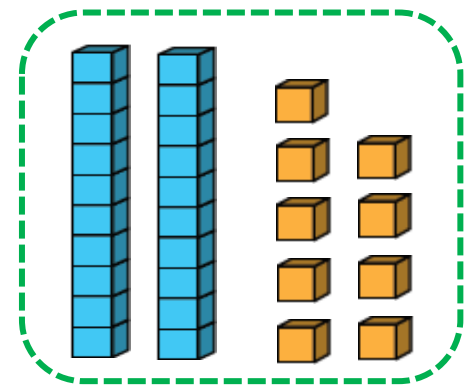

$$89 \div 3 = \square$$

ขั้นที่ 2 ทหารในหลักหน่วย 2 สิบ เท่ากับ 20 หน่วย

$$\begin{array}{r} 2 \\ 3 \overline{) 89} \end{array}$$

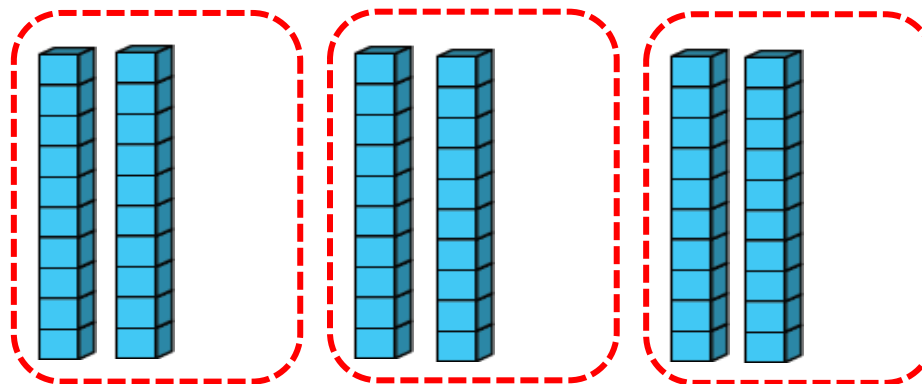
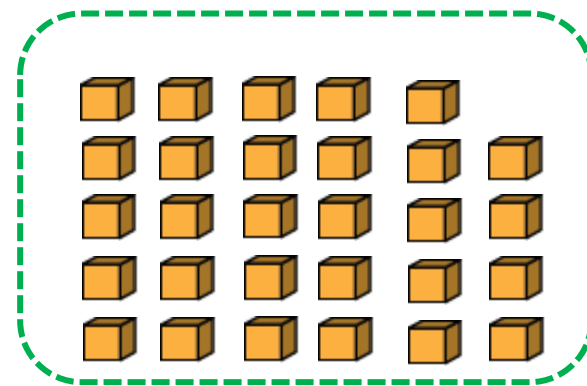
$$\frac{6}{2}$$

ขั้นที่ 2 ทารในหลักหน่วย 2 สิบ เท่ากับ 20 หน่วย รวมกับ 9 หน่วย
เป็น 29 หน่วย แบ่ง 29 หน่วย เป็น 3 กลุ่ม

$$\begin{array}{r} 2 \\ 3 \overline{) 89} \end{array}$$

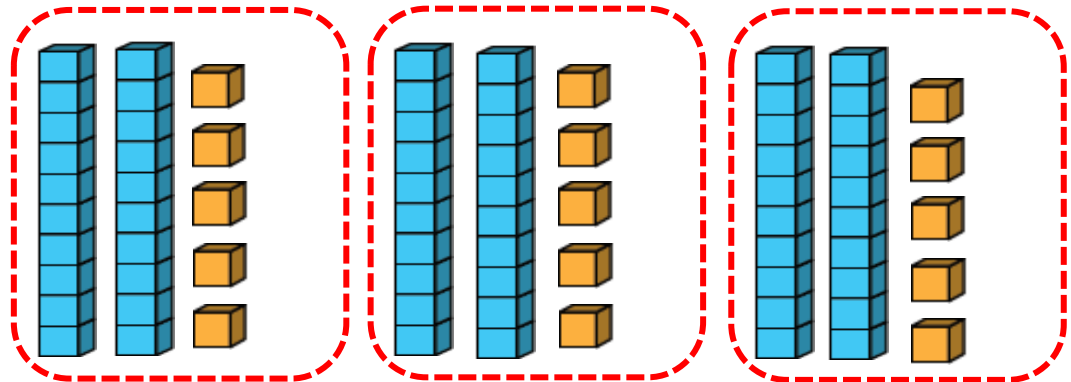
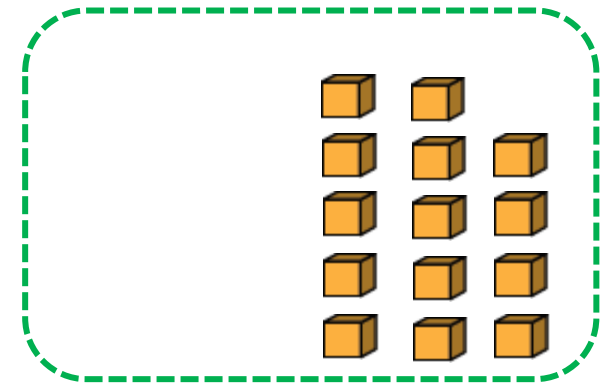
$$\begin{array}{r} 6 \\ 2 \overline{) 29} \end{array}$$

ขั้นที่ 2 ทารในหลักหน่วย 2 สิบ เท่ากับ 20 หน่วย รวมกับ 9 หน่วย
เป็น 29 หน่วย แบ่ง 29 หน่วย เป็น 3 กลุ่ม

$$\begin{array}{r} 2 \\ 3 \overline{) 89} \end{array}$$

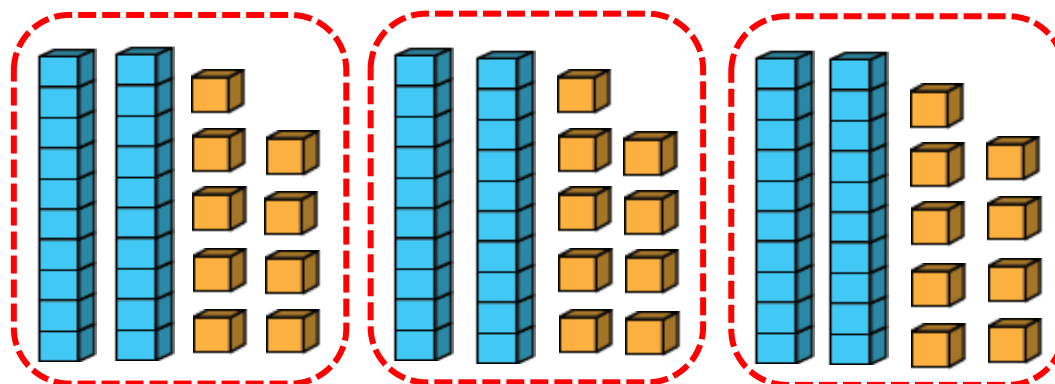
$$\begin{array}{r} 6 \\ \hline 29 \end{array}$$

ขั้นที่ 2 ทารในหลักหน่วย 2 สิบ เท่ากับ 20 หน่วย รวมกับ 9 หน่วย
เป็น 29 หน่วย แบ่ง 29 หน่วย เป็น 3 กลุ่ม

$$\begin{array}{r} 2 \\ 3 \overline{) 89} \end{array}$$

$$\frac{6}{2} 9$$

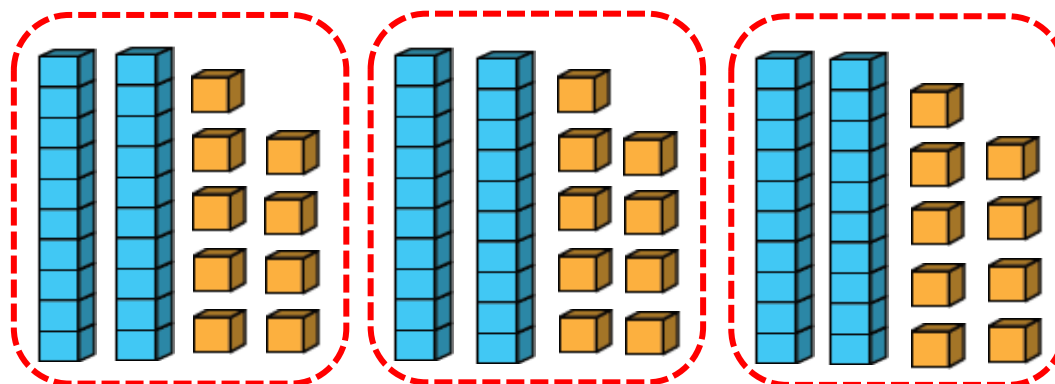
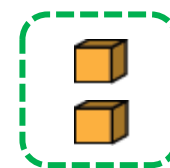

ขั้นที่ 2 ทารในหลักหน่วย 2 สิบ เท่ากับ 20 หน่วย รวมกับ 9 หน่วย
เป็น 29 หน่วย แบ่ง 29 หน่วย เป็น 3 กลุ่ม

$$\begin{array}{r} 2 \\ 3 \overline{) 89} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6 \\ \hline 29 \end{array}$$

เศษ

$$\begin{array}{r} 29 \\ 3 \overline{) 89} \end{array}$$

6

29

27

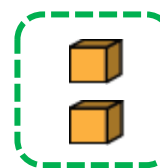
2

29 หน่วย หารด้วย 3 ได้ 9 หน่วย

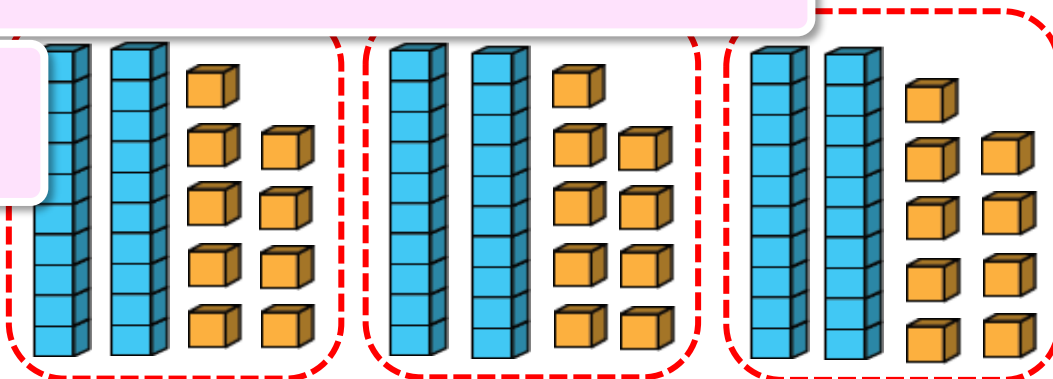
3 คูณ 9 หน่วย ได้ 27 หน่วย

เศษ

เศษ

ดังนั้น $89 \div 3$ ได้ 29 เศษ 2

$$\begin{array}{r}
 29 \\
 3 \overline{) 89} \\
 \underline{6} \\
 29 \\
 \underline{27} \\
 2
 \end{array}$$

ดังนั้น $89 \div 3$ ได้ 29 เศษ 2

ตรวจสอบคำตอบ

โดยใช้ความสัมพันธ์ของตัวตั้ง
ตัวหาร ผลหาร และเศษ ดังนี้

$$(\text{ตัวหาร} \times \text{ผลหาร}) + \text{เศษ} = \text{ตัวตั้ง}$$

$$(3 \times 29) + 2 = 89$$

ซึ่ง 89 เท่ากับตัวตั้ง

นั่นคือ 29 เศษ 2 เป็นคำตอบ
ที่ถูกต้อง

$$73 \div 7 = \square$$

$$73 \div 7 = \square$$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 10 \\ 7 \overline{) 73} \\ \underline{7} \\ 03 \\ \underline{0} \\ \underline{\underline{3}} \end{array}$$

ดังนั้น $73 \div 7$ ได้ 10 เศษ 3

ตอบ

๑๐ เศษ ๓

ตรวจสอบคำตอบ

โดยใช้ความสัมพันธ์ของตัวตั้ง
ตัวหาร ผลหาร และเศษ ดังนี้

$$(\text{ตัวหาร} \times \text{ผลหาร}) + \text{เศษ} = \text{ตัวตั้ง}$$

$$(7 \times 10) + 3 = 73$$

ซึ่ง 73 เท่ากับตัวตั้ง

นั่นคือ 10 เศษ 3 เป็นคำตอบที่
ถูกต้อง

$$98 \div 8 = \square$$

จากกิจกรรมนี้ สรุปได้ว่า.....

การหาผลหารที่ตัวตั้งสองหลัก ตัวหารหนึ่งหลัก
และผลหารสองหลัก โดยการหารยาว
เริ่มจากหารจำนวนในหลักสิบก่อน
แล้วหารจำนวนในหลักหน่วย
เมื่อหารจำนวนในหลักใด ให้เขียนเลขโดด
ที่เป็นผลหารในหลักนั้น

แบบฝึกหัด 2.20

เขียนแสดงวิธีทำและคำตอบลงในช่องว่าง

1) $55 \div 3 = \square$

3	5	5

ดังนั้น $55 \div 3$ ได้ _____

ตอบ _____

2) $67 \div 5 = \square$

5	6	7

ดังนั้น $67 \div 5$ ได้ _____

ตอบ _____

3) $79 \div 4 = \square$

4	7	9

ดังนั้น $79 \div 4$ ได้ _____

ตอบ _____

4) $95 \div 6 = \square$

6	9	5

ดังนั้น $95 \div 6$ ได้ _____

ตอบ _____

5) $99 \div 7 = \square$

7	9	9

ดังนั้น $99 \div 7$ ได้ _____

ตอบ _____

6) $89 \div 8 = \square$

8	8

ดังนั้น $89 \div 8$ ได้ _____

ตอบ _____

7) $86 \div 3 = \square$

3	8	6

ดังนั้น $86 \div 3$ ได้ _____

ตอบ _____

8) $65 \div 2 = \square$

2	6

ดังนั้น $65 \div 2$ ได้ _____

ตอบ _____

9) $67 \div 4 = \square$

4	6	7

ดังนั้น $67 \div 4$ ได้ _____

ตอบ _____

10) $76 \div 6 = \square$

6	7	6

ดังนั้น $76 \div 6$ ได้ _____

ตอบ _____

11) $86 \div 8 = \square$

8	8	6

ดังนั้น $86 \div 8$ ได้ _____

ตอบ _____

12) $65 \div 3 = \square$

3	6	5

ดังนั้น $65 \div 3$ ได้ _____

ตอบ _____

บทเรียนครั้งต่อไป

การหาผลหารที่ตัวตั้งสามหลัก
และตัวหารหนึ่งหลัก โดยการหารยาว
และเป็นการหารลงตัว

สิ่งที่ต้องเตรียม

1. แผ่นตารางร้อย แผ่นตารางสิบ และแผ่นตารางหน่วย
2. แบบฝึกหัด 2.21

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

